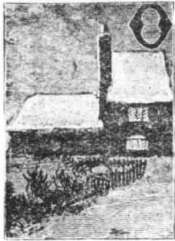

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ DENIS LANGAT

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΥΧΤΑ ΤΟΥ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΙΑ΄

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΙΑ΄ υπήρξε ένας από τους καλύτερους βασιλείς της Γαλλίας. Καθ' όλο το διάστημα τής ζωής του εργάστηκε, με επιμονή και ύπνομη, για να δημιουργήσει ένα Κράτος ισχυρό και άκμαστο, με Γαλλία εσωτερικώς ήνωμένη και οικονομικώς ανεξάρτητο. Το μεγάλο αυτό σκοπό τον επέτυχε. Με ποιά όμως μέσα; Με τ' ατιμώτερα των μέσων! Με τις ραδιουργίες, τις δολοπλοκίες, τις συνομοσίες, τὰ εγκλήματα. Τα έμβλημα του ισχυρού αυτού και πανούργου μονάρχου ήτανε: «*Οποιος δεν έφερε να ό ποιερθεϊ, δεν έφερε και να βασιλεύσει!*»

Όλη η ζωή του λοιπόν ήτανε μια διαρκής ύπηρεσία, ένα μεγάλο βιβλίο του οποίου κάθε σελίδα περιείχε και μια ιστορία εγκλήματος, απάτης, δολοκτιτος. Όπό ποιο, κατά τὰ τέλη του βίου του, ό Λουδοβίκος αισθάνθηκε μεταμέλεια για όλες τις άτιμίες που είχε διαπράξει. Ήτανε πολύ γέρος, ξεανιλημένος από την υπερκοπώση, και ό θάνατος που τον ένοιωσε ή άπλόγη από πάνω του τις φερούσες του, τον έφόβιζε πολύ. Τον τρώμαζε ή ίδια τής υπερηφάνειας δικαιοσύνης. Όσο ζούσε, έννοιζε ότι με την υπερβολική θρησκευτική ευλάβειά του, θα τὰ κατάφερνε να έσεγλάσει το Θεό, όπως άπατούσε και τους άνθρωπους. Τώρα όμως που ήτανε να πεθάνη, σκαρφατώνε τον Άψητάνο Κριτή και παρτάλε από τρόμο!...

Στὰ γιορταειά του ό Λουδοβίκος ή άδεις από την ήμέρα που έπαθε καθολική παράλυση και δεν μπορούσε πια να σταθί στα πόδια του.—ζούσε στον πάργο του Πλασαι-λε-Τουρ, φυλαγόμενος από μια ένκοπο φρουρά, τρέμοντας στον παραμυδιό θόρυβο που άκουγε, γιατί έννοιζε ότι όμοσους κάποιος στο δωμάτιό του να τον σκοτώσει!... Έτσι ή νύχτες του ήτανε διαρκής έφριμάτης. Έρριψαζε διαρκώς κοντά του τον Τριαντίνο, τον έμπιστό του Τριαντίνο, και τον έβαζε να κιντάξη πίσω από τὰ παραπέτασματα, γιατί του φαινότανε ότι κάποιος ήτανε κρυμμένος εκεί, με το μαχαίρι στο χέρι, έτοιμος να τον δολοφονήσει. Έγνώριος όηλαλό ό Λουδοβίκος στις τελευταίες έβδομάδες τής ζωής του, την άγωνία και την ταραχή των τυράννων ένδεικνον που ξερουν δέ άφησαν πίσω από το δρόμο του; ένα πλατό αδάμα από αίμα, και φοβώτανε την ανθρωπινή ένδίκηση—περισότερο και από τή θεία.

Την τελευταία νύχτα τής ζωής του, ό Λουδοβίκος, καταλαβαίνοντας ότι πλησίαζε το τέλος του, παρήγγειλε να παρουσιασθί μπροστά του ό Φραγκίσκος Μαρτουαίλλο, ένας Ιερέας σερβικός ο΄ όλο το χριστιανικό κόσμο τής Γαλλίας, για να τον εξομολόγησει να του δώση άφεση άμαρτιών και να τον μετελάβη. Ήταν ένα βράδυ του Αδγουστου, στα 1483.

Όταν ό Φραγκίσκος παρουσιάστηκε μπροστά του, ό Λουδοβίκος του έξήγησε τί τον ήθελε.
— Έχω πολλά άμαρτήματα στη συνείδησή μου, πάτερ,—του είπε,—μετανόησα όμως πολύ γι΄ αυτά, κι΄ έλπίζω πώς; θα με συγχώρησε για να με συγχώρησε ό Θεός.
— Άάγε, σέ άκουσα! ψιθύρισε άτάχαλος ό Ιερέας.
«Η έξομολόγησή του μονάρχου βάραζε πολλήν ώρα. Μιά ριτίδα χαράζετανε δολοένα και πιο βαθιά στο άδύτηρο μέτωπο του Φραγκίσκου, όσο ό Λουδοβίκος άπαρηχόμενος ένα πός ένα τὰ εγκλήματα του. Όταν, κάπου — κάπου το έξομολογούμενος σταματούσε για να ξεκουραστεί, ό Ιερέας τον ρωτούσε: — Τελειώσες; — Όχι, πάτερ μου, έχω και άλλα να σου πώ... — Διεπάρξες τόσα εγκλήματα!... άναρωτιόσε τότε, κιντάληκτος, ό Ιερέας.
— Τι τὰ θέλεις, πάτερ μου, αυτά έχει ή πολιτική... Δεν μπορείς να σταθής άλλουώς στο θρόνο, δέ΄ μπορείς να κινής μεγάλο και ισχυρό ένλ κράτος, άν δέν εγκληματούσες...

Και ό μονάρχης συνέχισε την απαρίθμηση των άνομιματων του.
— Και τώρα ζητάω από σένα άφεση! είσε στον έντρομο Φραγκίσκο, όταν τελειώσε.
— Άφεση ζητάς; Έγώ θα σου δώσω άφεση! άκούστησε τή στιγμή έκείνη

μιά βροντώδης φωνή.
Τα παραπέτασματα ένκινήθησαν και ένας νέος πήδηξε μέσα στο δωμάτιο, κρατώντας ένα γυμνό σπατέιο στο δεξί χέρι του. Μόλις ό Λουδοβίκος είσε μπροστά του την αιχμή του φοινικίού δόλου, κιντρίσε και άρχισε να τρέμη από το φόβο του.
— Έλεος! Έλεος! ψιθύρισε με μεγάλη δυσκολία.
Τότε τ' όπλισμένο χέρι του άγνώστου ήσε, χωρίς να χτυπήσει το βασιλιά.
— Ά! είσαι τόσο δειλό; είσε περιφρονητική ό νέος στο Λουδοβίκου, ώστε δέν σου αξίζει ή μεγάλη τιμή να χτυπήσής άπ' το μαχαίρι μου.
Και πέταξε καταγίη; το σπατέιο του. Ό Ιερέας, ώμορνος τότε άπάντα του και τον τρώμαζε θανάτα από τους άμους, φωνάζοντας: — Τι πήγες να κινής, δυστυχισμένε! Ποιός είσαι σου;
— Ποιός είμαι έγώ; είσε ό νέος—δέν θα ήτανε πάντα από είκοσι χρονών—στηλώνοντας τὰ χέρια του στο στήθος του. Ρώτησε τον ένγενστάτο βασιλιά τής Γαλλίας να σου πη ποιός είμαι, να σου πη το όνομα του πατέρα μου που τον θανάτωσε με φοχτά βασανιστήματα, βίζοντας τὰ παιδιά του να γάβρουν με τή γλώσσα τους το αίμα που έσταζε από τις πληγές του πάνω στη μάμαρα τής φυλακής!...

Όταν ό Λουδοβίκος άκουε αυτά τὰ λόγια, τὰ μάτια του πετάχτηκαν έξω από τις κόγχες τους και τὰ πελιδνά χείλη του ψιθύριζαν με άνέσφορο τρόμο ένα όνομα: — Ό Ροβέρτος νε΄ Άρμανιάκ!...

— Ά! τον θυμάσαι βλέπω! έπάγχασε τότε ό νέος. Ναί, το όνομα σου αυτό λέγεται Ροβέρτος νε΄ Άρμανιάκ, δούξ του Νιμορ... Ήτανε μάλιστα κ' έξάδελφος σου! Έίμαι ένας από τους γιούους του και όριστήκα να ένδίκηθώ τον άγριο θάνατο του πατέρα μου... Μα τώρα βλέπω ότι έντε τροπήθη μου να λερώσω το τίμιο μαχαίρι μου με το αίμα οίμα σου... Έπένα σέ σκοτώθης ανά-σινά ό φώβος του θανάτου. Σέ πνίγεις το αίμα των θυμάτων σου, μαρέ δολοφόνε!... Άγανά και βογγάς, και ή ψυχή σου δέν μπορεί να πετάξη από το βδελυρό κουράρι σου!... Και τώρα μπορείς να' φωνάξεις τους θημίους σου και να διατάξής να με σκοτώσουν. Αυτό θα έντε το τελειάιο εγκλημα σου! Αδούο δέν θα έλξή πια!...

Βιθηά οισαπή άπολύθητε τὰ πόρινα υπότὰ λόγια του μανιομένου νέου. Και ένθ έκνίκους στακόταν άπαθής κ' άδιάφορος μες σ' ή μέση του δωματίου—άνάμεσα στο Λουδοβίκο που τον κιντάζε με τρόμο, και στον Ιερέα που τον ήβλεπε με θαυμασμό και συμπόνηση—μιά κραυγή άκούστηκε έξω, μέσα στην άνοστη νύχτα που πλάκωνε σάν βροχών τον καταρραμένο πάργο:

— Φύλακας, νηρηγοείτε!...

Ήταν ό φρουροί, που φυλάγαν το βασιλιά τής Γαλλίας. Μόλις ό Λουδοβίκος άμουςε αυτή τή φωνή, πήρε θάρρος και φώναξε με όση δύναμη είσε:
— Βιθηά! Βιθηά! Μα σκοτώθην!...
Ό λογαγός τής φρουράς που παραφύλαγε πίσω από την πόρτα...
Μα ό Ιερέας, πονη προφήτης ό Λουδοβίκος, να άνοιξη το στόμα του, είσε στον λογαγόν.
— Δέν είναι τίποτα! ό βασιλεύ; φωνάζε έπίτηδες για να ίδθ άν πράγματι τον φρουρησει καλά. Μπορείτε ν' άποσυρθείτε.
Ό λογαγόν: χαίρετές κ' έφυγε. Ό βασιλεύ; έμεινε με άνοιχτό το στόμα από την κατάπληξη. Δέν μπορούσε να έξηγήσει τή σίαση του Ιερέως. Μα και ό νέος τον κιντάζε κατάπληκτος.
Τέλος, ό Ιερέας, άπαρά νός να λύση τή οισαπή και να δώση τις έξηγήσες που παρμιεμαν από αυτόν.
— Αν άπάχη έδδ μέσα ένος έννοχος, είσε στο βασιλιά, υπότος είσε σεις, Μεγαλειότατες. Ό άνθωπος αυτός—κ' έδειξε το νέο—καρτούσε πριν από λίγο τή ζωή σου σ' ά χέρια του. Θα μπορούσε να σέ σκοτώσει. Μα δέν τόκανε. Σε λυπήθ ήσε, ένθ σου δέν λυπήθηκας κανένα δέ; τώρα. Ό Θεός λοιπόν θα τον συγχώρησι για τή χειρονομία του, όπως τον συγχώρησ' ή έγώ!...
— Ό Θεός δέν συγχώρηστέ εγκληματίας! είσε ό Λουδοβίκος, χωρίς ν' ή καταλαβίηνη ότι μ' αυτό που έλεγε καταβίαζε μόνος του τον θάνατο του.

Ό λογαγός τής φρουράς που παραφύλαγε πίσω από την πόρτα...

— Φύλακας, νηρηγοείτε!...
Ήταν ό φρουροί, που φυλάγαν το βασιλιά τής Γαλλίας. Μόλις ό Λουδοβίκος άμουςε αυτή τή φωνή, πήρε θάρρος και φώναξε με όση δύναμη είσε:

— Βιθηά! Βιθηά! Μα σκοτώθην!...
Ό λογαγός τής φρουράς που παραφύλαγε πίσω από την πόρτα, παρουσιάστηκε άμέσως στην πόρτα.
Μα ό Ιερέας, πονη προφήτης ό Λουδοβίκος, να άνοιξη το στόμα του, είσε στον λογαγόν.
— Δέν είναι τίποτα! ό βασιλεύ; φωνάζε έπίτηδες για να ίδθ άν πράγματι τον φρουρησει καλά. Μπορείτε ν' άποσυρθείτε.
Ό λογαγόν: χαίρετές κ' έφυγε. Ό βασιλεύ; έμεινε με άνοιχτό το στόμα από την κατάπληξη. Δέν μπορούσε να έξηγήσει τή σίαση του Ιερέως. Μα και ό νέος τον κιντάζε κατάπληκτος.
Τέλος, ό Ιερέας, άπαρά νός να λύση τή οισαπή και να δώση τις έξηγήσες που παρμιεμαν από αυτόν.
— Αν άπάχη έδδ μέσα ένος έννοχος, είσε στο βασιλιά, υπότος είσε σεις, Μεγαλειότατες. Ό άνθωπος αυτός—κ' έδειξε το νέο—καρτούσε πριν από λίγο τή ζωή σου σ' ά χέρια του. Θα μπορούσε να σέ σκοτώσει. Μα δέν τόκανε. Σε λυπήθ ήσε, ένθ σου δέν λυπήθηκας κανένα δέ; τώρα. Ό Θεός λοιπόν θα τον συγχώρησι για τή χειρονομία του, όπως τον συγχώρησ' ή έγώ!...
— Ό Θεός δέν συγχώρηστέ εγκληματίας! είσε ό Λουδοβίκος, χωρίς ν' ή καταλαβίηνη ότι μ' αυτό που έλεγε καταβίαζε μόνος του τον θάνατο του.
— Ό νέος αυτός δέν είναι εγκληματίας! έπάμεινε ό Ιερέας. Και άν δέν τον συγχώρησες σου, πώς έχεις την άπίστηση να συγχώρησε κ' έσένα ό Θεός; Φανού καλός και να είσαι βέβαιος; δέ ό Θεός θα λάβη υπ' όψιν του την ένγενική

